

ФОРМУВАННЯ ФАКТОРНОЇ МОДЕЛІ ДІЯЛЬНОСТІ З ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЕНЕРГОРЕСУРСІВ

Доценко С. І.

Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка

Для факторної моделі діяльності встановлено детальну структуру факторів циклу менеджменту по формуванню складу та змісту її процесних та ресурсних факторів.

Постановка проблеми. Раціональному використанню енергетичних ресурсів підприємствами приділяється першочергове значення. Про це свідчать вимоги Закону України про енергозбереження [1], вимоги Енергетичної стратегії України до 2030 року [2], інших нормативних документів. Важливою є проблема забезпечення управління ефективністю використання енергоресурсів у виробничих процесах. Для ефективного управління енергоефективністю необхідно постійно вдосконалювати як процеси енерговикористання так і процеси управління їх ефективністю. Для моделі діяльності з раціонального використання енергоресурсів, запропонованій у роботі [3], важливою є задача визначення *повного* складу та змісту процесних факторів організаційної та технологічної діяльності по забезпеченню раціонального використання енергоресурсів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У роботі [3] запропоновано методологію декомпозиції змісту організаційних задач енергетичної діяльності підприємств АПК.

У роботах [4, 5] автором виконано дослідження складу та змісту:

- процесних факторів організаційної діяльності системи енергетичного менеджменту підприємств;
- процесних факторів технологічної діяльності системи енергетичного менеджменту підприємств.

Як показали подальші дослідження, площа процесних та ресурсних факторів організаційної та технологічної діяльності за [3] має більш складну структуру. Це пов'язано з тим, що будь-яка діяльність складається з двох частин, а саме: організаційної та технологічної.

Мета статті. У зв'язку з цим постає задача дослідження складу та змісту елементів тонкої структури площини факторної моделі діяльності а також змісту відповідних їм форм ресурсних факторів організаційної та технологічної діяльності.

Основні матеріали дослідження. Таким чином, для моделі діяльності підприємства насправді формується дві пари паралельних векторів процесних факторів діяльності які зображено на рис. 1.

При традиційному розгляді змісту досліджуваних факторів "видимою" є лише частина факторів як організаційної так і технологічної діяльності (рис. 2). Під штрих пунктирною лінією залишається «підводна» їх частина.

В цій площині розміщуються процесні фактори які забезпечують формування «видимих» факторів.

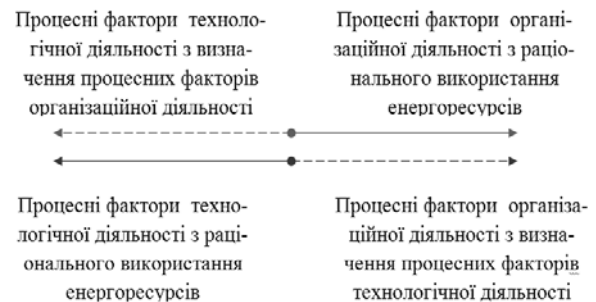

Рисунок 1 – Зміст процесних та ресурсних факторів діяльності з раціонального використання енергоресурсів ("реальне" положення).

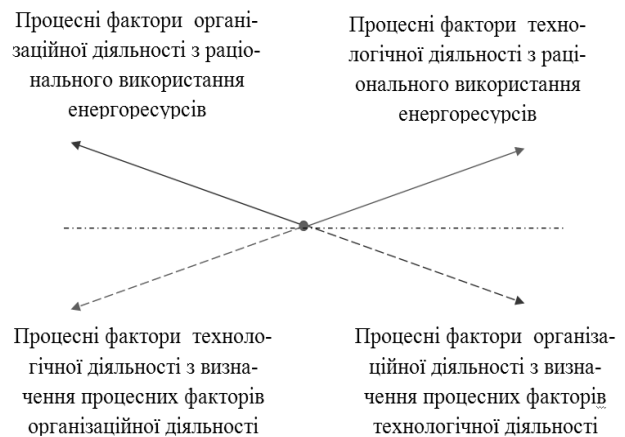

Рисунок 2 – Зміст процесних та ресурсних факторів діяльності з раціонального використання енергоресурсів ("видиме" положення)

Слід відзначити, що встановлена «двошаровість» моделювання стосується також ресурсних факторів організаційної та технологічної діяльності.

З цього можливо зробити висновок про те, що модель цілісної діяльності по забезпеченню раціонального використання енергоресурсів реалізується у формі двох паралельних площин які сформовано з двох взаємно ортогональних пар діяльностей (діалектично протилежних), з яких у явній формі проявляється лише чотири (рис. 3).

З наведеного слідує, що діяльність з раціонального використання енергоресурсів (як і будь яка інша діяльність) є складною ("двошаровою") діяльністю.

При цьому множини мають наступний зміст:

- γ_m^m – процесні фактори організаційної діяльності по формуванню множини E_m ;
- γ_m^o – процесні фактори організаційної діяльності

по формуванню множини M_o ;

- A^o_m – процесні фактори організаційної діяльності по формуванню множини B^m_m ;

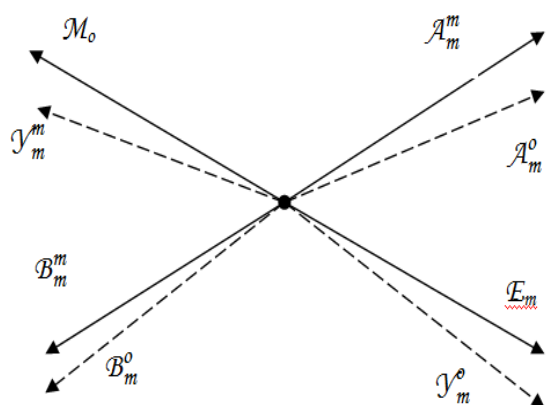

Рисунок 3 – Площини процесно-ресурсних факторів. Вектори $Y^m_m, Y^o_m, A^o_m, B^o_m$ це «підводні» вектори «додаткових» факторів організаційних діяльностей

- B^o_m – процесні фактори організаційної діяльності по формуванню множини A^m_m ;

- M_o – множина процесних факторів організаційної діяльності;

- A^m_m – множина ресурсних факторів технологічної діяльності;

- E_m – множина процесних факторів технологічної діяльності;

- B^m_m – множина ресурсних факторів організаційної діяльності;

Слід також зауважити, що організаційні діяльності за множинами A^o_m та B^o_m є другорядними по відношенню до діяльностей за множинами Y^m_m, Y^o_m і реалізуються на етапі визначення складу та змісту елементів множин A^m_m та B^m_m .

Вище показано, що цілісність діяльності по забезпеченню раціонального використання енергоресурсів обумовлена реалізацією факторів як "надводної" так і "підводної" частин. Виходячи з визначеного складу та змісту факторів діяльності для її "підводної" частини, можемо зробити однозначний висновок про те, що за змістом це не що інше як фактори (елементи, або функції) діяльності з менеджменту.

Таким чином описано класичні цикли менеджменту. Тобто, в запропонованій моделі досліджуються як форми самої діяльності з її технологічної та організаційної сторін, так і аспекти організації (управління) цими формами діяльності. При цьому розкрито зміст факторів цих форм діяльності (управління) і форму їх відношення.

Таким чином, в досліджуваній моделі виділяються наступні форми менеджменту, а саме:

- управління процесами прийняття рішення при виборі процесного фактору технологічної діяльності;

- управління процесами прийняття рішення при виборі процесного фактору організаційної діяльності;

- управління процесами прийняття рішення при виборі ресурсного фактору технологічної діяльності;

- управління процесами прийняття рішення при виборі процесного фактору організаційної діяльності.

Висновки. Таким чином, методологія декомпозиції змісту організаційних задач енергетичної діяльності підприємства забезпечує розділення організаційної діяльності СЕМ на само організаційну та енерготехнологічну як два об'єкти діяльності. А це забезпечує встановлення відповідних стратегій, політик, цілей та задач необхідних для реалізації діяльності СЕМ.

Список використаних джерел

1. Закон України про енергозбереження (Відомості Верховної Ради (ВВР), 1994, N 30, ст. 283).

2. Енергетична стратегія України на період до 2030 року. Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 березня 2006 р. N 145-р.

3. Доценко С. І. Методологія декомпозиції змісту організаційних задач енергетичної діяльності підприємств [Текст] / С. І. Доценко // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка. – 2011. – Вип. 117, Т. 2. – С. 3-5.

4. Доценко С. І. Обґрунтування складу та змісту процесних факторів організаційної діяльності системи енергетичного менеджменту підприємств [Текст] / С. І. Доценко, О. С. Кухаренко, А. О. Левченко // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка. – 2011. – Вип. 117, Т. 2. – С. 9-10.

5. Доценко С. І. Обґрунтування складу та змісту процесних факторів технологічної діяльності системи енергетичного менеджменту підприємств [Текст] / С. І. Доценко, О. С. Кухаренко, А. О. Левченко // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка. – 2011. – Вип. 117, Т. 2. – С. 20-21.

Анотація

ФОРМИРОВАНИЕ ФАКТОРНОЙ МОДЕЛИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПО ОБЕСПЕЧЕНИЮ РАЦИОНАЛЬНОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ЭНЕРГОРЕСУРСОВ

Доценко С. И

Для факторной модели деятельности установлено подробную структуру факторов цикла менеджмента по формированию состава и содержания ее процессных и ресурсных факторов

Abstract

DETERMINATION OF THE CONTENT AND PROCESS OF ORGANIZATIONAL FACTORS ENERGY MANAGEMENT SYSTEMS ENTERPRISES

S. Dotsenko

Factor model for the activity is set, but the detailed structure of the factors cycle Management on the formation of its content and of process and resource factors